

Nejvyšší soud zamítl návrh Bertý S-ové, vdovy po obchodníku Oskaru S-ovi ve Vídni, by projednání pozůstalosti jejího, 13. prosince 1921 ve Vídni zemřelého manžela Oskara S-a bylo s příslušného okresního soudu v Král. Vinohradech přeneseno na obchodní soud ve Vídni.

Důvody:

Oskar S. byl podle domovského listu, při spisech se nacházejícího, příslušníkem republiky Československé. Zákon neobsahuje výjimky z předpisu § 21 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. o příslušnosti tuzemských soudů ke projednání pozůstalosti tuzemcovy. Dle třetího odstavce § 111 j. n. dovoleno jest, přenést příslušnost na cizozemský soud jen v poručenských a opatrovnických věcech; výjimečné zákonné ustanovení nelze rozšiřovati na řízení pozůstalostní. Podle druhého odstavce § 31 j. n. jest přípustna delegace pouze z obvodu jednoho vrchního zemského soudu do obvodu jiného vrchního zemského soudu; tento předpis nelze rozšiřovati na soudy cizozemské, poněvadž předpisy § 31 j. n. dle svého jasného znění vztahují se toliko na soudy tuzemské.

Čís. 1720.

Při poznámkách dle §§ 61 a 63 knih. zák. platí pro podání opravného prostředku lhůta osmidenní.

(Rozh. ze dne 14. června 1922, R II 259/22.)

Do usnesení prvního soudu, jímž povolena byla poznámka spornosti, byla vznesena stížnost 14. den po doručení. Rekursní soud, vyhověv rekursu, žádost za poznámku zamítl.

Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a odmítl stížnost do usnesení prvního soudu.

Důvody:

Poznámky spornosti (§§ 61, 63 a 66 knih. zák.) dlužno vzhledem k čl. XIII. čís. 7 uvoz. zák. k ex. řádu považovati za prozatímná opatření, neboť motivy k vládní předloze tohoto článku uvádějí, že prozatímní opatření ve druhém oddílu ex. řádu upravená, nejsou úplně v ex. řádu vypočtena a že tudíž bylo nutno v uvozovacím zákoně k ex. řádu poukázati i na jiná prozatímní opatření, v jiných zákonech uvedená a v platnosti zůstavená. Jest tudíž usnesení prvního soudce v této věci pokládati za povolení prozatímního opatření ve smyslu § 381 ex. ř. Povaze prozatímního opatření nikterak nevádí okolnost, že nebylo vydáno soudem exekučním, nýbrž knihovním, poněvadž dle §§ 61, 63 a 66 knih. zák. jest ku vydání těchto prozat. opatření též příslušným soud knihovní a účelem čl. XIII. čís. 7 uvoz. zák. k ex. ř. bylo označiti právě soud knihovní jako příslušný ku vydání těchto prozatímních opatření. Z toho plyne, že pro posuzování lhůty k rekursu proti usnesení o poznámce spornosti jsou rozhodnými ustanovení §§ 402 a 65 ex. ř. dle nichž lhůta rekursní činí pouze 8 dnů. Poněvadž usnesení prvního soudu bylo doručeno stěžovateli 3. dubna

1922 a táž podala proti němu stížnost teprve dne 17. dubna 1922 na poštovním úřadě, tedy ve lhůtě 14denní, jeví se býti její rekurs opožděným a měl býti dle §§ 78 ex. ř. a § 523 c. ř. s. odmítnut již první stolicí.

Čís. 1721.

Přerušiti valutové spory (nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n.) lze i ohledně některých ze žalovaných solidárních dlužníků. Měna důchodu může býti spornou, přes to, že dosud placen byl v určité měně.

Splněním závazku ku placení důchodu, poskytnutého zůstavitelem, jest bez ohledu na bydliště dědiců, bydliště oprávněného.

(Rozh. ze dne 14. června 1922, Rv II 107/22.)

Žalobkyni odkázal její manžel roční důchod a po jeho smrti v Olomouci v únoru 1918 uznali dědicové pohledávku její a zavázali se jí platiti ročně 3600 K. Dědicové, bydlící jednak v území republiky Československé, jednak v Rakousích, platili důchod v Kč až do února 1921. Ježto se potom zdráhali důchod platiti v Kč, domáhala se žalobkyně placení jeho v Kč žalobou, proti níž žalovaní dědicové kromě jiného namítli, že spor jest přerušiti dle nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. O b a n i ž š í s o u d y uznaly dle žaloby, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Pokud jde o přerušení řízení dle nařízení čís. sb. z. a n. 173/1921, nebylo lze návrhu žalovaných vyhověti, ježto nařízení to má na mysli závazky, jež dosud splněny nebyly. Byl-li tu však důchod již po 3 léta plněn v Kč, nelze mluvit o tom, že měna jest spornou. Kdyby ovšem ještě nebylo bývalo plněno, nebylo by závady, by řízení nebylo přerušeno ohledně dědiců, bydlících v Rakousích, neboť jednotnost solidárního závazku nevylučuje, aby jednotlivým solidárním dlužníkům nebylo lze přiznati procesní výhodu, zde posečkání po určitou dobu. Ve věci samé dlužno míti za to, že dle povahy věci jest splnění v tuzemsku a to nikoli v Opavě, kde důchod měl býti placen, nýbrž v Olomouci, kde žalobkyně v době úmluvy s dědici bydlela. Životní důchod má zajistiti oprávněnému zcela nebo z části živobytí, samozřejmě dle životních poměrů, tudíž i dle měnových poměrů, v nichž žije. Není tudíž správným názor odvolatelů, že splněním jest bydliště dědiců, kteří plnění důchodu převzali. Solidární závazek, o nějž tu jde, vylučuje více splnění a tudíž i závazek solidárních dlužníků v různých měnách; solidární závazek neskládá se z více jednotlivých závazků, nýbrž jest závazkem jediným, jenž se štěpí ve více podmětných vztahů (Hasenöhrl: Oblig. I. str. 197, 108, 111). Na rozsahu tohoto jednotného plnění nemění se ničeho tím, že jednotliví dlužníci dle svého bydliště mají jiné měnové poměry, jmenovitě nezrušují se tím solidární závazek tak, že by nadále trval závazek toho kterého dlužníka pro rata parte dle měny jeho bydliště. Nastane-li u některého z dlužníků nemožnost plnění, mění se tím solidární závazek pouze ve směru podmětném, závazek nebude lze prosaditi právě proti onomu dlužníku; leč změna měny v bydlišti dlužníkově není nemožností plnění. Mylným jest konečně názor dovolatelů, že solidární závazek více dlužníků předpokládá možnost postihu. Nárok věřitelův a jeho vymáhání nemá co činiti s otázkou, pokud jest možným postih dlužníka proti spoludlužníku. To jest